

Malokyšické

OZVĚNY

Zpravodaj obce Malé Kyšice, ročník IX / 2015, číslo 3 (106)

Komentář

O HISTORII NAŠEHO CHATAŘENÍ

Hodně Čechů, především těch „městských“, tradičně tráví nejen víkendy, ale i prázdniny či dovolené na svých chatách na venkově. Chataření v našich podmínkách můžeme považovat za jakýsi český fenomén, neboť toto „druhé“ bydlení někteří naši spoluobčané využívají v průměru po dobu třiceti let, někteří dokonce po celý život. Děti začnou jezdit na chatu se svými rodiči a v četných případech v době jejich nastupujícího stáří zase ony přenechají byt ve městě svým dětem a na chatu se přestěhují natrvalo. Za dobu více jak stoleté existence „chatového hnutí“ na území naší dnešní republiky se při řekách, potocích, na lesních samotách, ale i přímo na okraji obcí a jejich částí vytvořily chatové osady, později spíše chatové kolonie. Nemusíme chodit daleko: Ke konci minulého roku se na malokyšickém katastrálním území nacházelo 305 stavení s evidenčními čísly, z nichž dobrých 90 % jsou objekty vyloženě rekreačního charakteru. Ve srovnání se zdejšími 182 čísly popisnými, převážně rodinnými domy, se jedná o naši druhou obec.

Malé zastavení v historii chataření. Koncem 19. století, kdy díky rozšiřující se industrializaci v některých městských a příměstských částech velkých měst, kde za své začínalo brát zdravé životní prostředí, bylo samozřejmostí, že bohatší vrstvy obyvatelstva si stavěly letní sídla a celé rodiny odjížděly trávit prázdniny na venkov. Klasické chataření má však své kořeny v období první světové války a následně po vzniku Československé republiky; souvisí se vznikem trampingu. Mladí lidé (vesměs z chudších sociálních vrstev) v sobotu po pracovní směně vyjížděli do přírody, aby se s načerpáním nových sil v neděli co neděli vraceli zpět do měst. Začaly se tak „na divoko“ stavět první chaty, začaly vznikat první trampské osady. Tramping se rozmohl a od druhé poloviny dvacátých let přes léta třicátá dosáhl největšího rozmachu. Dokládají to mimo jiné i řádky spisovatele a novináře Karla Poláčka v Českém slově z r. 1929: *„Když se přiblíží sobota, tu Fanoušové, Tondové, Máničky odhodí svoje nevinné masky. Zmocní se jich volání divočiny a stane se z nich Divoký Bill, Dlouhý Jimmy a Bledá squaw, vyhledávají své sruby v kaňonech Hodkoviček, soutěskách zbraslavských Kordiller.“* Znamý propagátor trampského hnutí Bob Hurikán ve svých „Dějínách trampingu“ píše: *„Mladým tramping ukázal cestu k návratu do přírody a tím k čistému lidství, cestu namnoze ze zakouřených barů a hospod, a starým opět dal novou radost ze života.“* Přes veškeré snahy o organizaci trampingu se (naštěstí) nepodařilo žádnému režimu tuzemské trampské hnutí více svázat. Tramping si přežil a žije vlastním životem dodneška, jenže část tehdejších pionýrů trampingu chtěla trávení volného času v přírodě přece jen trochu kultivovat. Právě tito lidé založili fenomén „chataření“, který se masově rozvinul především v dobách socialismu; tehdy se rekreační chaty stavěly o sto šest. Novodobí historici to přičítají na úkor chapadel tehdejší totality: „lidé chtěli na čistý vzduch“; chatař se zavřel na svůj - již oplocený - pozemek a ignoroval veškeré dění, které manifestačně probíhalo někde v ulicích měst, ve zdech kancelářů, či v halách závodů. Asi méně bylo takových? V 50. létech

totiž lidé měli jiné potřeby; nemohli vycestovat za západní hranice, vycestování na východ také nebylo jednoduché, proto jim posloužily domácí lokality. A v 60. létech se začala zkracovat pracovní doba; byla zavedena volná sobota – ze začátku každá druhá, rozvinul se automobilismus, zvedla se životní úroveň, tehdejší politická situace usnadnila člověku zařídit si vlastní chatu. V 70. a v 80. létech se začaly stavět honosnější rekreační objekty, které v podstatě kopírovaly svým vybavením byty. Rozdíl byl pouze v tom, že byly zasazeny do přírody.

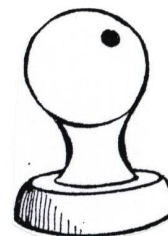
A dnes? Pomineme-li, že po Listopadu 1989 dodnes řada majitelů rekreačních objektů tyto ráda užívá ke komerčním účelům (pronajímá své rekreační chaty jak tuzemským zájemcům, tak i cizincům, kteří Českou republiku neustále vyhledávají), tak chataření, to není jen to, že člověk někam na chatu vyjede. Souvisí s tím celá řada aktivit – kutilství, houbaření, nejrůznější opravárenství. To vše jsou záležitosti, které máme, my Češi, rádi. Doba se však mění! Původně jezdil chatař na chatu pracovat venku, plavat, chodit do lesa, dělat aktivity, které byly přirozené, protože obydlí stálo v přírodě. Postupem času si však začal na chatu dovážet televizi, ledničku, koberce, vysavač, a tím změnil životní styl: musel se chovat stejně jako doma (ve městě), a to nejen tím, že se přezouval. Shrneme-li tyto poznatky, tak chataření se v dnešní době enormně změnilo a ti první trampové by se podivili při pohledu na stávající rekreační jedno i vícepatrové chaty s klasickými koupelnami a splachovacím WC, vyhřívanými bazény, o automatických pračkách a myčkách nádobí ani nemluvě. Jak již bylo konstatováno: „Doba se mění!“ Nežijeme ve 20. nebo ve 30. létech minulého století!
Proto, milí čtenáři, a to nejen chataři, příjemně a v klidu si užijte nastupující zářijové dny s předsevzetím, že k minulosti chataření či chatového hnutí se v Ozvěnách ještě vrátíme.

Miroslav Oliverius, kronikář obce

(Do komentáře O historii našeho chataření byly použity úryvky z knih Bob Hurián : Dějiny trampingu, vyd. Novinář, Praha 1990, Martin Maršálek : Osadní toulky, vyd. Mladá fronta, a.s., Praha 2015, a z den. tisku.)

Zprávy z radnice

Obec Malé Kyšice přijme do pracovního poměru na dobu určitou **ZAMĚSTNANCE na úklid obce a péči o veřejnou zeleň**. Podmínkou je, aby byl zájemce o tuto pozici veden v současné době na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Platové podmínky dle příslušného zařazení do platové třídy podle katalogu prací.

Dále Obec Malé Kyšice přijme osobu na pozici **SPRÁVCE víceúčelového hřiště**. Jedná se zejména o odemykání a zamykání hřiště, půjčování sportovního vybavení (včetně vedení knihy výpůjček) a kontrolu zjevných poškození hřiště. Požadujeme spolehlivost a čistý trestní rejstřík.

Zároveň Obec Malé Kyšice hledá **ZVONÍKA**. Bližší informace na obecním úřadě.

Zájemci o některou z výše uvedených pozic, necht' se hlásí v úředních hodinách (pondělí 15.00 – 17.00, středa 16.00 – 18.00 hodin) na Obecním úřadě v Malých Kyšicích.
(kuj)

V sobotu 12. září 2015 bude u příležitosti Dne památek techniky a průmyslového dědictví otevřen v době od 10.00 do 15.00 hodin **PROŠKŮV MLÝN** v Poteplí. Mlýnem provede poslední vyučený mlynář z Unhoště pan Karel Boček.
(skk)

Podzimní **SVOZ VELKOOBJEMOVÉHO A NEBEZPEČNÉHO ODPADU** proběhne v neděli 4. října 2015 od 9.00 hodin před čistírnou odpadních vod. Svoz potvrzuje do naplnění kontejnerů nebo nejpozději do 12.00 hodin. Ve stejnou dobu proběhne

dobrovolný úklid okolí obce – všechny pomocné ruce vítány. Dobrovolníci obdrží u vstupu do prostoru ČOV plastový pytel a instrukce k úklidu. (kžp)

Srdečně zveme všechny malokyšické občany do **DIVADLA HYBERNIA** na muzikál „**Sněhová královna**“, který se koná v neděli 25. října 2015 od 15.00 hodin. Muzikál je určen pro děti od 6 let i dospělé. Cena vstupenky včetně dopravy autobusem z Malých Kyšic a zpět činí 250,- Kč. Vstupenky je možné zakoupit v úředních hodinách na obecním úřadě. Autobus odjíždí ve 13.30 hodin od budovy obecního úřadu. (skk)

Převzato z denního tisku: Zloděj si odnesl i golfové hole. Malé Kyšice – Do zahrady rodinného domu v Zahradní ulici v Malých Kyšicích vnikl neznámý pachatel. Následně odcizil elektrokolo, čtyři dětská jízdní kola, velký golfový vak s jedenácti golfovými holemi a dětský golfový vak s šesti holemi. Celkem majiteli způsobil škodu přes osmdesát tisíc korun. K vniknutí na pozemek zloděj využil neuzamčená vrátka do zahrady. (převz. z *Kladenského deníku*, č. 187/12.08.2015-dan)

POZVÁNKA

V zastoupení obce **MALÉ KYŠICE** si dovoluji pozvat všechny malokyšické spoluobčany na **5. VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE,** které se bude konat v restauraci „**LIKA**“ v Malých Kyšicích ve středu dne **23. září 2015 od 18.00 hodin.**

* * *

Zahájení * Změna rozpočtu 2015 * Věcná břemena * Prodej pozemku * Výběrové řízení * Návrh na usnesení * Různé a diskuse * Závěr

Jan Kuna, starosta obce

BLAHOPŘEJEME

Dne 26. července 2015 oslavila své 80. narozeniny paní **Anna Medová** z ulice Lesní. K tomuto životnímu jubileu blahopřáli oslavenkyni zástupci obce a my rovněž přejeme pevné zdraví, mnoho radostí a životního optimismu do dalších let. (skk)

HURÁ NA HŘIŠTĚ!

Dne 31. července 2015 bylo obci předáno dokončené víceúčelové hřiště. Od té doby je hřiště každodenně volně přístupné v době od 8.00 do 21.00 hodin, kromě doby, kdy je předem zamluveno. Hřiště slouží zejména k míčovým hrám – volejbal, nohejbal, basketbal, tenis a neparаметrová malá kopaná. Děti do 10 let mají povolen vstup pouze v doprovodu dospělé osoby. Návštěvníci jsou povinni dodržovat provozní řád, který je vyvěšen v prostorách hřiště. Zapůjčit sportovní náčiní (míče a sítě) nebo provést rezervaci hřiště je možné v Restauraci LIKA. Výstavba hřiště stála celkem 1.408.572,- Kč. Na výstavbu dostala obec finanční dar 300.000,- Kč od Letiště Praha, a. s., za což velice děkujeme. (skk)

Z pera našich čtenářů

TADY JEŠTĚ ASI NIKDO Z MALÝCH KYŠIC NEBYL!

(Nevšední souvislost při vzpomínce na leteckého kapitána Václava Brauma)

Na konci května přistál na letišti Točná letoun Lockheed Electra, který na konci třicátých let používal Jan Antonín Baťa. Úspěšně tak skončil nejen devítidenní přelet z Kanady přes Grónsko, Island, Skotsko a Nizozemsko, ale i několikaletá snaha získat

do Česka tento historicky cenný stroj. Jedním z členů posádky byl mechanik **Jaroslav Anýž**. (MAGAZÍN PRÁVO, 25. 7. 2015)

Koncem letošní zimy jsem dostal od svých přátel velmi zajímavou nabídku, zúčastnit se jako technický doprovod přeletu zrekonstruovaného letadla Lockheed Electra L-10 A z USA do Evropy. Letadlo samotné má velmi zajímavou historii. Jedná se o jeden ze dvou kusů, který byl zakoupen v roce 1937 firmou Baťa. Po jeho dodání lodí do Evropy byl touto firmou využíván k obchodním cestám po Evropě, Asii, ale i v Africe. Bohužel přišel osudný rok 1938, proto byl letoun vedoucími pracovníky firmy Baťa využit k útěku do Anglie. Dále došlo k odprodeji letadla Britskému a následně Kanadskému letectvu. Po druhé světové válce letoun vystřídal mnoho majitelů z jižní i severní Ameriky až byl zabaven protidrogovým úřadem pašerákům drog. Před několika lety byl tento letoun objeven českými nadšenci v soukromé sbírce strojů z druhé světové války v americkém Texasu. Stroj sice nebyl v nejlepší kondici, ale byl schopen rekonstrukce do letuschopného stavu. Po jeho odkoupení a po šťastném a úspěšném završení šesti let dlouhé a finančně náročné rekonstrukce došlo na osudové rozhodnutí: Letadlo po tzv. Severní cestě přeletí vlastní silou do Evropy! (pozn.: Severní letová cesta se používala za 2. světové války k dopravě nových letadel z USA na evropská bojiště; vedla přes severovýchod Kanady, přes Grónsko, Island a dále do Británie.) Ale kde tedy hledat tu nevšední souvislost s naší obcí? Když jsem přiletěl do kanadského Toronta připravit letadlo k přeletu, najednou jsem si uvědomil, že na začátku šedesátých let minulého století to byl právě malokyšický rodák Václav Braum, který stál u zrodu dálkových linek na severoamerický kontinent. Tehdejší Československé aerolinie létaly na Kubu a do Ameriky právě přes sever Kanady.

Rovněž i naše trasa vedla z Toronta po etapách vždy zhruba dlouhých 1 000 km po letištích s krkolomnými eskymáckými názvy až k Baffinovu zálivu. Dále jsme letěli nad mořem, ve kterém plavou ledové kry velké jako třípatrový dům do grónského hlavního města Nuuku. Zde se již člověk cítí skoro jako v Evropě. Grónsko je území, patřící Dánskému království, a tak sprchu již lze oddělit od zdi bez pomoci síly, el. zásuvky jsou také evropské a jezdí tu překvapivě hodně automobilů značky Škoda. Potom jsme museli pokračovat okružním obletem Grónska na jeho východní pobřeží. Grónsko samotné je ve vnitrozemí velmi hornaté, hory zde dosahují výšky až 3 500 metrů nad mořem; možnosti záchrany jsou při nouzovém přistání velmi omezené. Poslední zdejší zastávkou bylo letiště Kulusuk. Jedná se o šotolinovou uválcovanou plochu s jednou letištní budovou. V blízké vesnici bydlí jen několik Eskymáků, prostě absolutní konec světa. Já, abych na tomto naprosto tichém místě trochu odlehčil celou situaci, jsem prohlásil: „Tady ještě asi nikdo z Malých Kyšic nebyl!“

Další naše cesta pokračovala s trochou postupně se zmenšujícího strachu nad mořskými pláněmi přes Island do Skotska a Anglie, dále pak do Nizozemska a přes Německo až do Prahy. Časově celá cesta zabrala přibližně 40 letových hodin. V pořádku dolétnuvší letadlo je dnes možné spatřit v soukromém leteckém muzeu na letišti Praha Točná. Ještě musím podotknout, že během uváděné cesty jsem nesčetněkrát vyplňoval do ubytovacích formulářů své bydliště „Malé Kyšice“, při tom jsem nejen vzpomněl na „našeho“ pilota Václava Brauma, ale myslel jsem i na to, že se zde snad jméno naší obce neobjevilo poprvé.

Jaroslav Anýž

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno
Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 9. 9. 2015. Neprodejné.
Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz, www.malekysice.cz

